

Kunta-alan energiatehokkuussopimukset

Mhall 28.11.2022 § 201
391/00.04.00/2022

Kainuun maakuntahallituksen asettaman Kainuun ilmasto- ja ympäristöasiainneuvottelukunnan yhtenä tehtävänä on tehdä maakuntahallitukselle ilmasto- ja ympäristökysymyksiin liittyviä kannanottoja ja aloitteita maakuntahallituksen päätettäväksi. Ilmasto- ja ympäristöasiainneuvottelukunta on kokouksessaan 10.11.2022 laatinut kannanoton ja suosituksen Kainuun kunnille liittyä kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS). Sopimukseen liittyminen auttaa Kainuun kuntia käsillä olevan energiakriisin hallinnassa ja uuden ilmastolain velvoitteiden toteuttamisessa.

Lokakuussa 2022 Kainuun kunnista KETS-sopimuksessa ovat mukana Kuhmo, Puolanka ja Paltamo.

Energiaviraston rahoittama Alueellinen energianeuvonta –hanke (2019-2025) tukee kuntia maksuttomasti ja puolueettomasti energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan liittyvissä kysymyksissä. Kainuussa kunnat saavat alueelliselta energianeuvojalta apua mm. KETS-liittymisasiakirjojen valmistelussa.

Kainuun maakuntaohjelman 2022 – 2025 tavoitteina ovat uusiutuvan energian tuotannon ja käytön osuuden sekä energiaomavaraisuuden kasvattaminen ja energiatehokkuuden parantaminen. Strategisena toimenpiteenä on vähentää energian kulutusta tehostamalla tuotantoprosesseja teollisuudessa ja energiantuotannossa sekä lisäämällä energiajärjestelmien älykkyyttä ja hukkaenergian hyödyntämistä.

Kunta-alan energiatehokkuussopimus on osa Suomen energiapolitiikkaa, jolla täytetään energiatehokkuus-direktiivin kansalliset tavoitteet. Kunnille liittyminen on vapaaehtoista, tällä hetkellä yli 70 % Suomen väestöstä asuu energiatehokkuussopimukseen liittyneissä kunnissa. Nykyinen sopimuskausi kestää 2017-2025. Sopimus tehdään kunnan ja Energiaviraston kesken.

KETS:iin liittyneet kunnat tavoittelevat sopimuskauden aikana vähintään 7,5 % energiansäästöä vertailuvuoteen nähden, joka on tyypillisesti liittymistä edeltävä kokonainen kalenterivuosi. Säästötavoite lasketaan sellaisesta sähkön, lämmön ja polttoaineiden kulutuksesta, johon kunnalla on suora vaikutusvalta. KETS:iin liittynyt kunta laatii toimintasuunnitelman ja raportoi vuosittain Energiavirastolle kulutustietonsa ja energiansäästötoimensa. Sopimuskauden aikana energiankulutus saa kasvaa esimerkiksi investointien ja asukasluvun lisääntymisen myötä. Oleellista on ilmoittaa energiansäästötoimet ja niillä säästetty energiamäärä.

Kunnan KETS-jäsenyydestä on useita hyötyjä

- Kustannussäästöt energiakuluissa
- Positiivista näkyvyyttä ja keino viestiä konkreettisista ilmastotoeista
- Ohjaa energiankulutuksen seurantaan ja hallintaan
- Käytännönläheinen tuki muilta KETS-kunnilta
- Korotettu tukiprosentti energiatehokkuutta edistäviin investointeihin ja uusiutuvan energian kuntakatselmukseen
- Vapaaehtoisuuteen perustuva toimintamalli antaa kunnalle päätäntävällän energiansäästökeinoista

Lisätietoa kunta-alan energiatehokkuussopimuksesta:

<https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/>

Sopimukseen liittyneet kunnat:

<https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/sopimukseen-liittyneet/>

Uusi ilmastolaki velvoittaa kuntia laatimaan ilmastosuunnitelmat. Marinin Hallitus hyväksyi uuden ilmastolain muutosesityksen 20.10.2022. Ilmastolakia täydennetään kuntia koskevalla velvoitteella. Jatkossa laki velvoittaa kunnat laatimaan ilmastosuunnitelman yksin tai yhdessä alueen muiden kuntien kanssa. Ilmastosuunnitelman tulee sisältää muun muassa tavoitteen kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämisestä kunnassa sekä toimet, joilla päästöjä vähennetään. Kunta voi asettaa myös sopeutumiseen ja nieluihin liittyviä tavoitteita ja toimia. Ympäristöministeriö valmistelee parhaillaan kunnille suunnattua käytännönläheistä opasta tukemaan ilmastosuunnitelman laadintaa. Oppaan on tarkoitus valmistua keväällä 2023.

Kainuun ilmasto- ja ympäristöasiainneuvottelukunta näkee liittymisen kunta-alan energiatehokkuus-sopimukseen kannatettavana toimenpiteenä maakuntaohjelman ja uuden ilmastolain sekä nykyisen maailmantilanteen vuoksi. Energiatehokkuuden parantamisella saadaan merkittäviä säästöjä kustannuksissa ja ilmastopäästöissä. Kulutusta vähentämällä parannetaan myös energiaomavaraisuutta. KETS-verkostossa kunta edistää EU:n jäsenvaltioilleen asettaman energiatehokkuusveloitteen toteutumista Suomessa. EU:ssa valmistellaan energiatehokkuus-direktiivin kiristymistä, mikä tuo julkiselle sektorille uusia velvoitteita. Liittymällä vapaaehtoiseen KETS-verkostoon kunta saa rakennettua toimintamallin ja prosessit energiansäästöön ja parantaa valmiuksiaan vastata EU:n tiukentuviin energiatehokkuusvaatimuksiin.

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee Kainuun ilmasto ja ympäristöasiain neuvottelukunnan kannanoton kunta-alan energiatehokkuussopimuksista (KETS).

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja keskustelee aiheesta.

Maakuntahallitus päättää lähettää Kainuun kunnille perustellun suosituksen liittyä kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS).

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Maakuntahallituksen päätös

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Ote

Kainuun kunnat